

HIR Skåne

Det kan bli bättre 2024

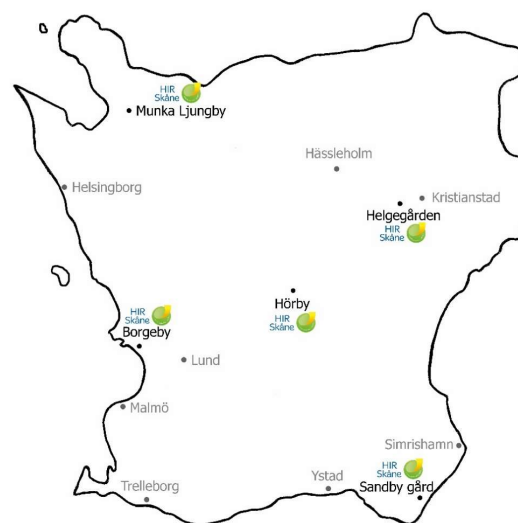
Anders Pålsson
HIR Skåne

HIR Skåne

HIR Skåne AB

- Oberoende rådgivningsföretag inom lantbruk och trädgård
- Driver utvecklings- och forskningsprojekt inom olika inriktningar
- Personalägt (33 %) dotterbolag till Hushållningssällskapet Skåne
- Bolaget bildades 2010
- 5 kontor i Skåne
- Drygt 95 medarbetare

www.hirmarknad.se

HIR Marknad

[HIR Marknadsbrev](#)

[Räknehjälpen](#) ▾

[Fråga HIR](#)

[Sök](#) ▾

[Om HIR Marknad](#)

[Admin](#)

[Logga ut](#)

HIR MarknadsBrev

Veckobrev med konkreta råd

Marknadsbrev nr 10

- Uppåt för rapspriset
- Regn får många att tänka om
- Brist på NPK-produkter
- Oroligheter drar upp oljepriset
- Långsamma räntesänkningar mer troligt

Nästa HIR Marknadsbrev kommer den 3 april. Vi önskar Glad Påsk

[Läs brevet](#) →

Aktuellt

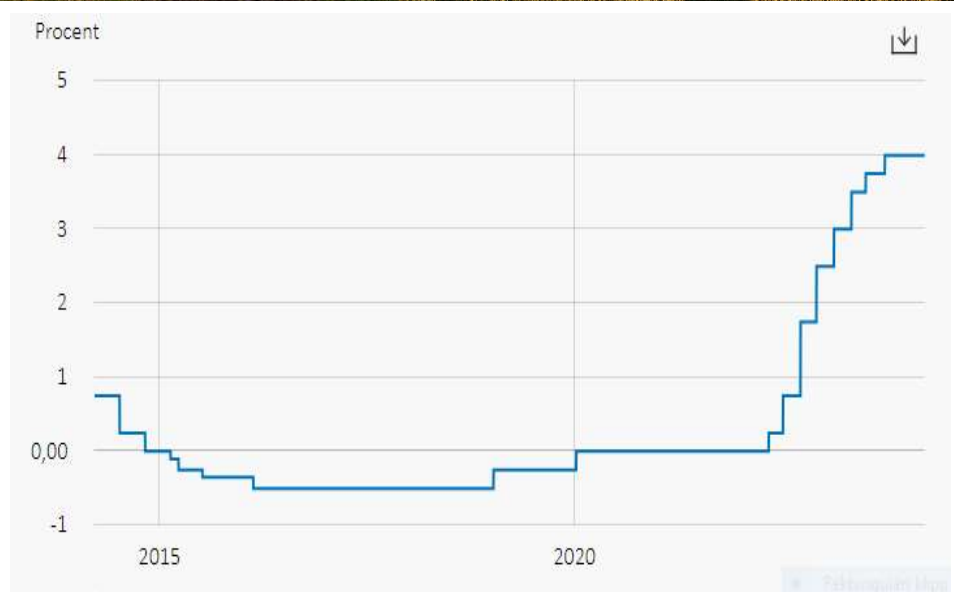
2024-03-14 14:00
Låga inflationssiffror i februari

Fråga HIR

2023-06-22
Är det inte läge att säkra
Eu stödet i e...

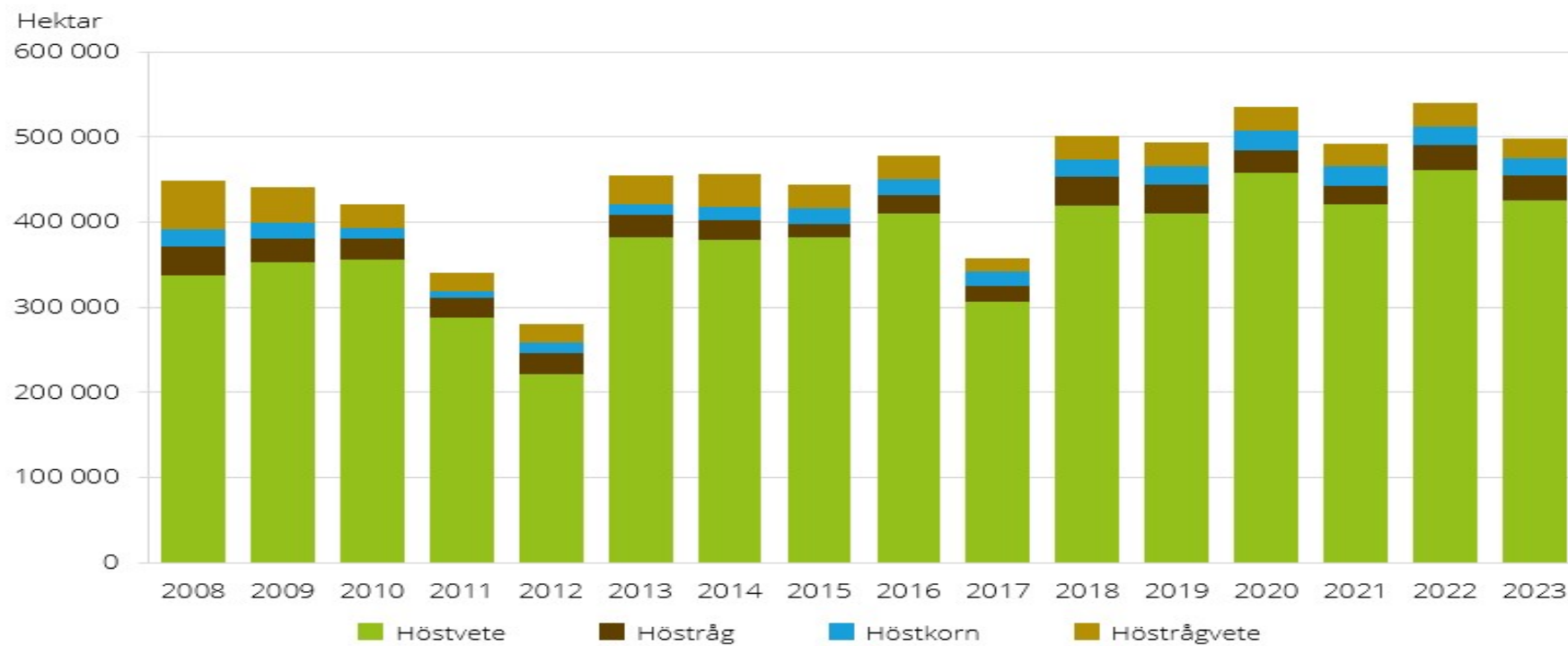
2023-04-13
Hur ser priserna på
gödning ut i dagsläg...

2022-12-08
Jag undrar hur marknaden
ser ut för höst...

Stor areal höstsäd i Sverige

Lägsta höstrapsarealen sen 2011

Räntehöjningar sänker konsumtionen

- Höjda räntor sänker tillväxt
- Inflationen sjunker
- Marknaden spår snabb räntesänkning
- Påverkat efterfrågan
  - Maltkorn
  - Mjöl
  - Bröd
  - Foder
  - Mjök
- Starkare krona till hösten ?
  - 11,00-11,20 SEK/€
  - Negativt för svenskt lantbruk

Marknaden tror på sänkta styrräntor 2024

	Federal Reserve	ECB	Bank of England	Riksbanken	Norges Bank
Första sänkningen?	Maj	Juni	Juni	Juni	Aug
Totala sänkningar	300 punkter	225 punkter	300 punkter	175 punkter	200 punkter
Långsiktig neutral ränta (nominell)	~2,5 %	1.5–2.0%	~2,5 %	2.0–2.5%	1.75–2.25%
QT-utsikter: Saktare eller snabbare? Slut på QT?	Saktare från Q3; QT stoppas under H1 2025	Snabbare H2 2024 resp. 2025; inget slut i sikte	Tempot oförändrat; inget slut i sikte	Snabbare i februari; aktiv QT slut efter 2025	

Det oväntade händer snabbt

- Kriget i Ukraina
  - Riskpremien nästan borta
- Ryssland hittar nya handelsvägar
  - Kina, Indien, N. Afrika, Brasilien
- Kriget i Gaza
  - Eskalering kan höja gas-och råolja
- Huthirebellerna
  - Stigande fraktkostnader, förseningar
- Putin stärker greppet om Ryssland
- Presidentval i USA

Soja, palm- och råolja styr rapspriset

- Soja
  - Brasilien 145-150 m. ton, inte 165 m. ton
  - Argentina 50 m. ton
  - Fördel soja mot majs i USA (122 m. ton -24)
  - Kinas import minskar ?
- Råolja
  - Förbättrad global ekonomi ökar nu priset.
  - OPEC:s mål är 90-100 USD/fat
  - IEA spår 82 USD/fat i snitt för 2024
- Palmolja
  - Minskad efterfrågan i EU
  - Billigaste vegetabiliska oljan, sätter nivån
  - Lägre produktion och lager

God tillgång på proteinmjöl

- Stor efterfrågan på vegetabilisk olja
- Produktion av biodiesel ökar
  - USA
  - Brasilien
  - Indonesien
- God tillgång på sojaböner och raps
- Argentina tillbaka som exportör
- Krävs avsättning för både mjöl och olja
- Pressar priset på inhemska proteingrödor

Rapspriset på väg upp efter prisras 2023

- **Hög skörd i EU på 19,8 m. ton**
  - Stort ingående lager
- **Stor import från Ukraina**
- **Hög skörd i Kanada, bra i Australien**
  - Dyrare frakter från Australien
- **Minskad efterfrågan på rapsolja**
  - Import biodiesel från Kina
- **Sämre skörd förväntas 2024**
  - EU-27, lägre areal. Skörd 18,3 m. ton
  - Ukraina, lägre areal. Skörd ? m. ton
  - Kanada, lägre areal. Skörd 18,2 m. ton
  - Australien, högre areal. Skörd 5,8-8,2 m. ton

EU:s veteexport har det svårt

- EU kan inte matcha ryska priser
  - tappat trogna köpare i N. Afrika
- Ryssland ligger efter med leveranser
  - 18 m. ton kvar av 50 m. ton
- EU måste öka exporttakten
  - 13 m .ton kvar av 31 m. ton
- Stora lager av majs pressar vete
- Dags att sälja skörd-23
  - Kvarnvetepriset i nivå med Matif
  - Skörd-24 är 400 kr lägre än Matif

Mindre areal med höstvetete inför 2024

- Ukraina, mindre areal och lägre avkastning. 19 m. ton (- 3 m. ton)
  - Höga exportkostnader sänker lönsamhet
- Lägre areal i USA
  - Sjunker med 6,2 % till 34,4 m. ha
- Blöt höst i västra Europa
  - Veteskörden 121,6 m. ton enligt Strategie Grains (-5 m. ton jmf 2023)
- Något mindre areal i Kanada, skörd 27,9 m. ton (-0,1 m. ton)
- Torka ger lägre skörd i Marocko och Algeriet
- Nederbördsrik vinter i Australien
- Ryssland potential till ny hög skörd på 90 m. ton vete
  - 5 veckors torka oroar

Riklig tillgång på fodersäd i Europa

- Ukraina lockar med låga exportpriser på fodervete och majs
  - Foderindustrin i Spanien och Holland köpt stora volymer
- EU fick en hög majsskörd på 60 m. ton hösten-23
- Frankrikes export till Kina av korn minskat, hård konkurrens från Australien
- Nedklassning av brödvete och malkorn gett överskott på fodersäd i Sverige
- Minskad djurproduktion i EU
- Majsarealen ökar i EU till skörd-24
  - Areal + 360 000 ha till 8,8 m. ha
  - EU:s majsskörd + 4 m. ton till 64 m. ton

Mer malkorn till våren i EU

- Låg efterfrågan på svenskt malkorn skörd-23, finns bättre att köpa.
  - Protein, grobarhet , sortering och fusarium (röda kärnor)
  - Liknande situation i Danmark som Sverige. Skandinaviskt malkorn tappat marknad
  - Frankrike har kvantitet och qualité
- Ökad areal vårkorn (malt) i EU inför skörd-24
  - areal + 210 000 ha till 5,4 m. ha
  - EU:s kornskörd 58,5 m. ton (+ 4 m. ton)
- Sen sådd i Frankrike, kan innebära byte till majs och solros
- Inget i lager från skörd-23
- Priserna börjat öka i Frankrike och Danmark

Priserna på grynhavre sjunkit sen januari

- Fanns väldigt lite fin grynhavre från skörd-23
- Inget Frankrike som kunde rädda situationen
  - Problem med kvalitén i Finland, Baltikum, Tyskland och Storbritannien
- Priserna backat 670 kr/t sen januari för leverans vid skörd i år
- Foderhavre tappat 370 kr/t sen januari
  - mindre tillgång när kvalitetskraven sänkts för gryn
- Höga priser ökar odlingen inför 2025
- Större efterfrågan på förädlade produkter med havre som bas
  - havremjolk
  - hälsoprodukter

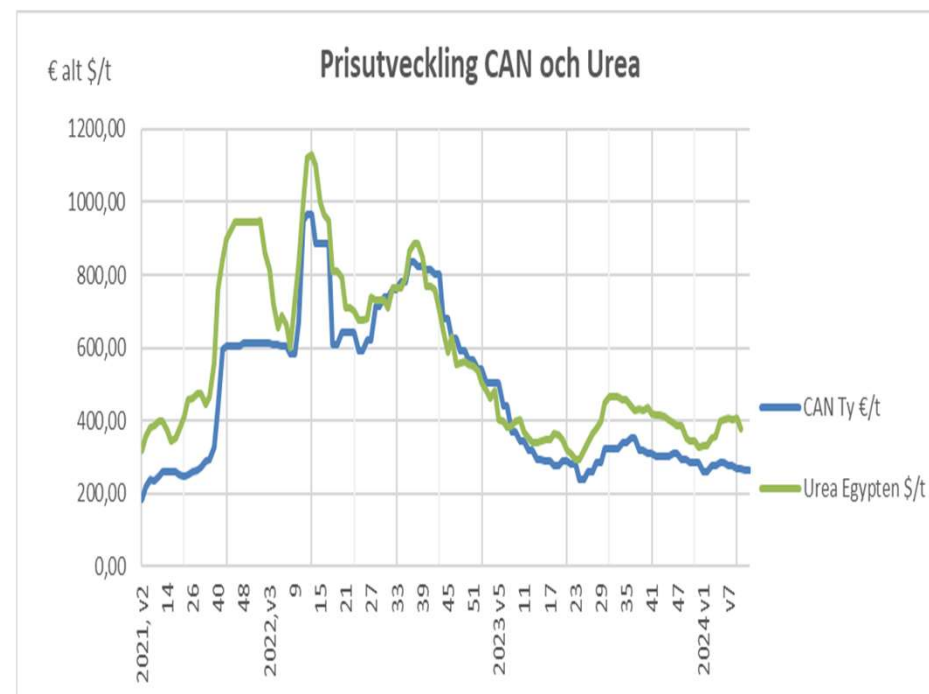
Vårvete tillbaka i matchen

- Fått en renässans de senaste åren
- Ganska stark kalkyl
- Dyrt att importera högproteinvetet från USA och Kanada
- Krav på ej slammat och stråförkortat gör import svårare
- Höga gödningspriser sänkt proteinhalten i höstvetet
- Ska odlas på vattenhållande jordar med bra mineralisering efter starka förfrukter
- Skall lagras för att uppnå högsta pris.

Sommarpriser på gödning i januari

- Prissänkning efter nyår: 50-60 öre/kg
  - Sänkta gaspriser i EU
  - Fallande ureapriser
- Prishöjning 11 januari: 15-20 öre/kg
  - Snabbt stigande ureapriser
  - Ökat köpintresse i Tyskland på N27
  - Svagare krona
- 1 mars + 10 öre/kg för Yara gödsel
- Brist på NPK-produkter
- Lägre kvävepris till sommaren

Liten höjning av växtskyddspriserna förväntas

- Inflationen kan höja priserna, inte valuta
- Mycket växtskydd i lager hos lantbrukare och handel
  - Mindre försäljningsvolym 2024 ökar konkurrensen i vissa segment.
- Sämre lönsamhet i många grödor
- Enskilda produkter kan både stiga och gå ner
  - Prisökning 2-7 % jmf med 2023
  - Produktens pris avgörs inte bara av kostnaden för att producera den.
- Glyfosatpriserna (Roundup) sjunker
  - Lägre konsumtion
  - Högre produktion
  - Godkänt 10 år till i EU

Både lägre intäkter och kostnader 2024

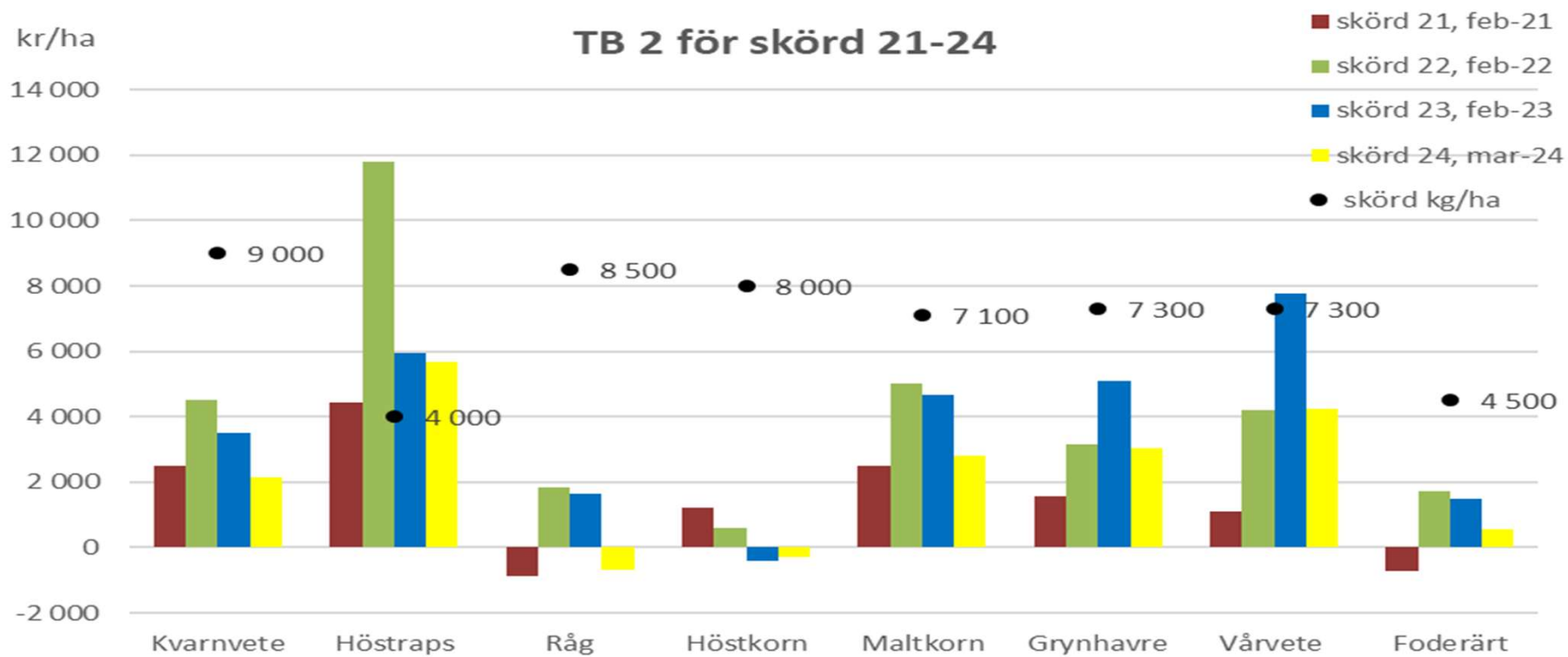
Pris skörd -24 Södra Sverige vecka 12				
Datum: 240319				
	Höstvete 2024			Jmf skörd-23
INTÄKTER				%
Kärna pris skörd-24	9000	1,99	17 910	
O-halt/foder/prot.tillägg				
Summa intäkter			17 910	-18
KOSTNADER				
Utsäde	180	5,45	981	-7
Växtnäring, N , Axan	220	14,26	3 137	-16
P (bortförsel) MAP	30	27,50	817	-36
K (bortförsel) K50	41	11,43	473	-38
Växtskydd			1 345	17
Kalkning/Kvickrot			376	83
Torkning	9429	0,150	1 414	26
Transport inkl analys	9429	0,07	669	18
Diesel (-3,93 red.skatt)	80	11,22	898	-31
Underhåll			980	0
Maskiner (avskr. + ränta)			2 435	38
Arbete	5,5	260	1 430	6
Övr. rörl. kostn.			200	0
Ränta rörelsekapital			590	63
Summa kostnader			15 746	2
Gårdsstöd	144	11,30	1 627	3
Över till arrende etc.			3 792	-53
Utan gårdsstöd.			2 164	-67
				-4 300 kr

HIR Skåne

Pressad lönsamhet

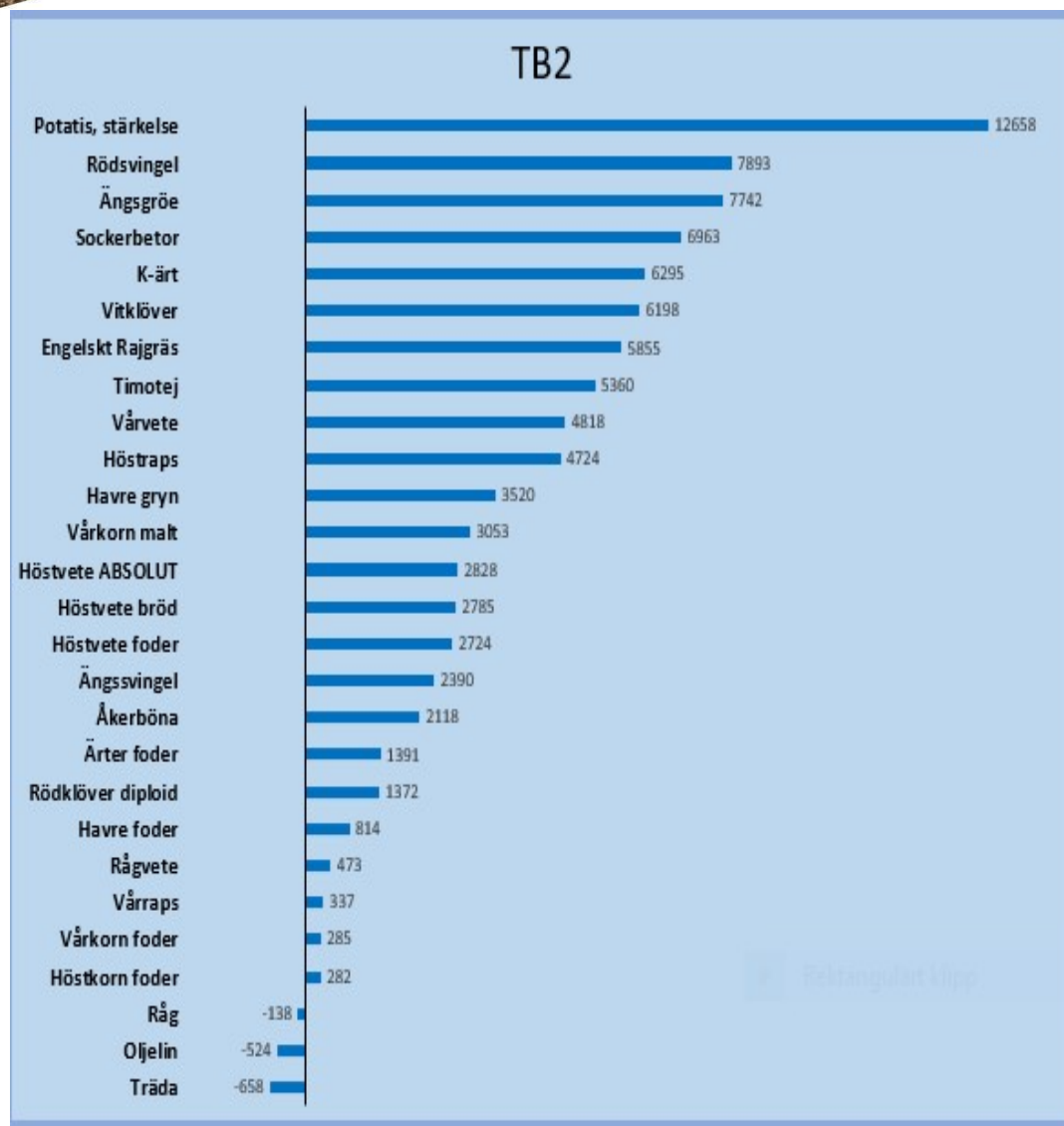

Specialgrödorna viktiga för lönsamheten i år

HIR Skåne

Att tänka på inför skörd 2024

- Var medveten om att intäkterna kan bli i nivå med 2020-2021
- Ökade mark och företagskostnader kräver högre TB2 än tidigare år
- Säkra upptill 40-50 % av förväntad skörd vid högt TB2.
  - Lås inte in en förlust i förväg, prissäkra bara vid högt TB2.
- Gödningen är fortfarande dyr, det är lönt att vara noggrann med tilldelningen
- Kostnaderna för växtskydd stigit, värdera nettot med insatsen
- Jobba för hög skörd till rimlig kostnad
- Ta inte ut räntesänkningar i förskott, det kan dröja innan de slår igenom.

Med förhoppningen om ett bra 2024 😊

